Аԥсны Аҳәынҭқарра Аиҳабыреи
Урыстәылатәи Афедерациа Аиҳабыреи рыбжьара
иааҳакәыршан иҟоу аԥсабара ахьчара аусх аҟны аусеицуразы

АИҚӘЫШАҲАҬРА

Аԥсны Аҳәынҭқарра Аиҳабыреи Урыстәылатәи Афедерациа Аиҳабыреи, аринахыс Аганқәа ҳәа хьзыс изауа,

Еиду амилаҭқәа реиҿкаара Аԥҟаԥҵәа ахыҟәкқәеи апринципқәеи рыԥгагылара шьақәырӷәӷәоу,

Аԥсны Аҳәынҭқарреи Урыстәылатәи Афедерациеи рыбжьара аиԥызареи, аусеицуреи аицхыраареи рзы цәыббра 17 2008 ш. рзы анапы зҵаԥыз Аиқәышаҳаҭра аԥҟаракәа напхгагас иҟаҵаны,

иааҳакәыршан иҟоу аԥсабара ахьчара аусхк аҟны аусеицура ԥхьаҟатәи арҭбаара ахымԥадара хырԥа азуны,

иахьатәии ԥхьаҟатәии абиԥарақәа рҿаԥхьа, аекологиатә рыцҳарақәеи акотострофақәеи раԥырҟәҟәаареи Аганқәа рҳәынҭқарракәа рҵакырадгьылқәа рыҟны аекологиатә шәарҭадара аиқәыршәареи рзы рҭакԥхықәра азхаҵоу,

ҵаҟа иану азы еиқәышаҳаҭхоит:

АХӘҬАҶ 1

Иарбанызаалак Аганқәа рзакәанԥҵаракәеи абри Аиқәышаҳаҭра аԥҟаракәеи инарықәыршәаны, Аганқәа имԥаԥыргоит иааҳакәыршан иҟоу аԥсабара ахьчара аусхк аҟны аусеицура, аҿиара шьаҭарк апринцип ҵаҵӷәыс иҟаҵаны, аиҟарареи наҟ-ааҟтәи афеидареи рышьаҭала.

АХӘҬАҶ 2

Аганқәа русеицура мԥаԥгахоит абарҭ ахырхарҭа хадақәа рыла:

а) атмосфератә ҳауа анырра баапс ацәыхьчара;

б) азытә ресурсқәа рыхьчареи ррационалтә хархәареи;

в) абиологиатә еиԥшымзаара аиқәырхара, зыҟазаара ашәарҭа иҭагылоу аԥстәқәеи аҵиаа жәламаҷқәеи реиқәырхареи рыҭҵаареи;

г) анышә адеградациеи ацәҳәырапркреи ирҿагылан акәпареи, адгьылтә ресурсқәа рационалла рхархәареи;

д) иналкны ихьчоу аҧсабаратә ҵакырадгьылқәа рырҿиара;

е) амшынтә ҵакыра ахархәара аҳәаақәҵареи ахылаҧшреи ахьчареи;

ж) аалыҵи ахархәаратә цәынха шәарҭақәеи ртрансҳәаатә еиҭаҵра аҳәаақәҵара;

з) иааҳакәыршан иҟоу аҧсабара ашьклаҧшра;

и) аҳауатә система антропогентә хьанҭара аиҵатәреи аҳауа аҧсахра ахҭылҵ бааҧсқәеи русхк аҟны аполитикеи аусмҩаҧгатәқәеи реинырҧшәалара;

к) ақалақьқәеи егьырҭ анхарҭа ҭыҧқәеи рыҟны иааҳакәыршан иҟоу аҧсабара аҭагылазаашьа аиҕьтәра;

л) иааҳакәыршан иҟоу аҧсабара ахьчара аусхк аҟны азинтә ҳәаақәҵареи анапхгараҭареи;

м) иааҳакәыршан иҟоу аҧсабара ахьчара аекономикатә механизмқәа аус рыдулара;

н) иааҳакәыршан иҟоу аҧсабара ахьчара апроблемақәа рызбараҟны аметодикатә аспектқәа, анормативтәи аметодикатәи документациа аус адуларагьы абрахь иналаҵаны;

о) иааҳакәыршаны иҟоу аҧсабара ахьчара аусхк аҟны аҳәынҭқарратә хылаҧшра амҩаҧгареи аиҿкаареи;

п) анхамҩатәи егьырҭ аусура ахкқәеи рекологиатә хылҿиаамҭақәеи егьырҭ аусурақәеи разҧхьагәаҭара;

р) аекологиатә аазареи арҵареи;

с) иааҳакәыршан иҟоу аҧсабара ахьчара аусхк аҟны аинформациа аимдара.

АХӘҬАҶ 3

Аганқәа, абри Аиқәышаҳаҭра аҳәаақәа ирҭакзаны русеицура мҩаҧыргоит абарҭ аформа хадақәа рыла:

а) иааҳакәыршаны иҟоу аҧсабара ахьчара аусхк аҟны анормативтәи аметодикатәи документациа аус адуларазы аҧышәа аимдара;

б) иааҳакәыршаны иҟоу аҧсабара ахьчара аусхк аҟны анаука-техникатәи документациеи аинформациеи реимдара;

в) иалкаан ирыхьчоу атрансҳаатә ҧсабаратә ҵакырадгьылқәа раԥҵареи русура аиқәыршәареи;

г) анаукатә-практикатә бжьагарақәеи, астажировкақәеи аҧышәа аимдареи рымоаҧгара;

д) аҭҵааратәи аекспереминталтәи усурақәа реицымоаҧгареи реиҿкаареи, аҭҵааратәи аҧышәатәи лҵшәақәеи иара убас аекспертә хыркәшарақәеи реимдара;

е) аекологиатә хырхарҭа змоу асимпозиумқәеи, аконференциақәеи ацәыргақәҵақәеи реицымоаҧгара;

ж) апрограммақәеи апроектқәеи реицымоаҧгара;

з) *иааҳакәыршан* иҟоу аҧсабара аҭагылазаашьазы есышықәсатәи ажәахәқәа реимдара.

АХӘҬАҶ 4

Абри Аиқәышаҳаҭра анагзара ахықәкы азы Аганқәа иаҧырҵоит акомпетенттә органқәа:

Аҧсытәи Аганахь ала – Аҧсны Аҳәынҭқарра аҳәынҭқарратә екологиатә маҵзура;

Урыстәылатәи Аганахь ала – Урыстәылатәи Афедерациа аҧсабаратә ресурсқәеи аекологиеи рминистрра.

Аганқәа ркомпетенттә органқәа рхаҭақәеи, рыхьызқәеи рнапынҵақәеи ҧсаххар, дара иаразнакы абри азы адипломатиатә каналқәа рыла адырра рибаҭоит.

Акомпетенттә органқәа аҧырҵар ҟалоит апроектқәа реицаларҵәаразы ҭакҧхықәра зду аиҿкаарақәа.

Акомпетенттә органқәа иаҧырҵоит аицусуратә гәыҧқәа, иахәҭаны ианыҟоу егьырҭ аҳәынҭқарратә органқәеи аиҿкаарақәеи рхаҭарнакцәа адыҧхьаланы.

Аицусуратә гәыҧқәа ирнапынҵақәаны иҟоуп:

апрограммақәеи апроектқәеи реицнагзашьа ашьҭаҧшра;

еицырзеиҧшу, иҿыцу апрограммақәеи апроектқәеи рышьақәырҕәҕәара;

абри Аиқәышаҳаҭра анагзаразы аусеицураан ицәырҵыр зылшоу егьырҭ азҵаарақәа рыхәаҧшра.

Аицусуратә гәыҧ аилатәара моаҧгахоит о-шықәса рахь зных еиҵамкәа, Аганқәа рҵакырадгьылқәа рыҟны еишьҭагылала.

АХӘҬАҶ 5

Аганқәа рхаҭарнакцәа аицусуратә гәыԥқәа реилатәара рхалархәразы командировка ианышьҭу ахарҵьқәа ашәоит иназышьҭуа Аган.

Издызкылоу Аган иашәоит ахарҵьқәа аицусуратә гәыԥ аилатәара аиҿкаареи амҩаԥгареи ирыдҳәалоу.

Егьырҭ ауснагзатәқәа, абри Аиқәышаҳаҭра аҳәаақәа ирҭакзаны имҩаԥгоу афинансыркра азыруеит Аганқәа наӄ-ааӄ реиқәышаҳаҭрала.

АХӘҬАҶ 6

Аусеицура азинтә хьчареи алԥшәақәа рхархәареи рзы азцаарақәа збахоит иарбанызаалак Аганқәа рҳәынҭқаррақәа рзакәанԥҵарақәа инарықәыршәани Аганқәа рыбжьара иҷыдоу аиқәышаҳаҭрақәа рышьаҭалеи.

Абри Аиқәышаҳаҭра аларҵәараан ироуа аусеицура алԥшәақәа ахԥатәи аган иаҭахар ӄалоит Аганқәа рҩыратә қәшаҳаҭра ашьаҭала.

Аганқәа, дара иарбанызаалак рҳәынҭқаррақәа рзакәанԥҵарақәа инарықәыршәаны иеиқәдыршәоит, абри Аиқәышаҳаҭра анагзараан иаԥҵоу мамзаргьы ирыҭоу аинтеллектуалтә хатәра ахьчара.

Абри Аиқәышаҳаҭра аҳәаақәа ирҭакзаны иаԥҵоу аинтеллектуалтә хатәразы азинқәа реихшареи, рзинтә хьчареи ахархәара аԥӄареи аҭагылазаашьеи ҳәаақәҵахоит иарбанызаалак Аганқәа рҳәынҭқаррақәа рзакәанԥҵарақәа инарықәыршәан аусеицура иалахәу, Аганқәа рҳәынҭқаррақәа реиҿкаарақәа ирыдыркылоу, хаз игоу аиқәышаҳаҭрақәа рыла.

АХӘҬАҶ 7

Абри Аиқәышаҳаҭра аԥырхагам Аганқәа рзинқәеи руалԥшьақәеи, егьырҭ, Аԥсны Аҳәынҭқарреи Урыстәылатәи Афедерациеи злахәылоу адунеижәларбжьаратә еиқәышаҳаҭрақәа ирылԥцуа.

АХӘҬАҶ 8

Аганқәа реиқәышаҳаҭрала абри Аиқәышаҳаҭра иалагалахар ӄалоит аԥсахрақәа, хаз Ԥкаанҵаны иҳәаақәҵахоу. Асеиԥш аԥсахрақәа,

абри Аиқәышаҳаҭра ианалагалахалак ашьҭахь, *иара иузаҟәымыҭхоу* хәҭаны иҟалоит.

АХӘҬАҶ 9

Аганқәа рыбжьара абри Аиқәышаҳаҭра аилкаареи ахархәареи рзы аилибамкаара цәырҵыр, уи аҭыԥ иқәҵахоит бжьагаралеи еиҿцәажәаралеи.

АХӘҬАҶ 10

Абри Аиқәышаҳаҭра амчра аиуеит, Аганқәа иара амчра аиуразы аҳәынҭқарраҩныҵҟатә процедурақәа шымҩаԥыргаз азы аҵыхәтәантәи аҩыратә дыра анеимырда ашьҭахь.

Абри Аиқәышаҳаҭра рыдыркылоит ҿҳәарас хәышықәса Аманы, иагьацҵахалоит иааиуа егьырҭ ахәышықәсақәа рзы, аԥхьатәи мамзаргьы иашьҭанеиуа аикәшареи рынҵәара фымыз шагу Аганқәа руак егьи Аган ҩыратә формала иара аусура аанкылара агәы ишҭоу азы адырра анамҭар.

Имҩаԥгоуп ақ. Москва жәабран 17, 2010 ш. рзы, *ҩ-екземплиаркны, аԥсышәалеи урысшәалеи, атекстқәа рыҩбагь* еиҟароу амчра рымоуп.

Аԥсны Аҳәынҭқарра Аиҳабыразы

Урыстәылатәи Афедерациа Аиҳабыразы